

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter vsake pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake volja znižana osem in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svojske drnkirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frane Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljko pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 28. februarja. Slovenski poslanec dr. Vošnjak in tovariši interpelirajo vlado, zakaj so volitve v dež. zbor na Štajerskem in v drugih kronovinah ustavljene, na kako dolgo so odložene, in ali imajo res doznanje volitve volilnih mož neveljavne biti.

London 28. februarja. Imenovanje Napiera za glavnega poveljnika angleške vojske in Wolseleya za načelnika generalnega štaba se oficijalno potrjuje. „Standard“ pravi, da je ta naredba potrebna, ker Anglija ne more potrditi ruskih mirovnih uvetov; ona bode morala meč potegniti, če Rusija ne bode nekoliko odstopila. Priprave za vojsko se nadaljujejo. Gardna brigada se je dopolnila kakor za vojno potrebno.

Dunaj 27. februarja. „Pol. Corr.“ poroča: Črna gora ima dobiti morske luke Spica, Bar in Odsinj (Dulcigno), izvzemši Skader. Sploh bode Črna gora tako okrožena in dopolnena, da bode na Srbijo mejila, katera bode Staro Srbijo dobila.

Sulino so Turki zapustili in Rusi zaséli.

Peterburg 27. februarja. „Agence Russe“ pravi, da mirovni uveti, razglašeni iz Londona, niso pravi.

London 27. februarja. Določeno je, da, če bode vojska, prevzame lord Napier glavno poveljništvo, Garnet Wolseley pa bode generalštabni načelnik. Angleška kanalska flota je 27. t. m. prišla v Malto, obstoječa iz šest ladij pod lordom Hayem.

London 27. februarja. V zgornji zbornici je vlada povedala, da uveti miru niso še znani, da pa bodo najbrž denes podpisani. —

V spodnji zbornici je vojni minister rekel, da je prvi vojni kor popolnem za boj pripravljen, drugi pa se dopolnjuje. Pim je za četrt tek naznanil interpelacijo, ali bode Anglija dovolila, da se evropsko ravnovažje moti.

O vojski in miru.

Nekateri listi pri nas v avstro-ogerskej monarhiji še vedno ščujejo na boj in na vojsko zoper Rusijo. Magjarski časniki ta posel opravljajo kar naravnost, a neki nemški in nemškutarski so sicer na videz zoper vojsko, pa strupeno pišejo in lažejo, obrekujejo Rusijo in blagi ruski narod, ter tako neposredno podpirajo ono blazno in za nas pogubno hujskanje na Rusijo.

Magjarski organ „Pester Lloyd“ vpije, govoreč o mirovnih uvetih, ki poročajo ustanovljenje samostalne Bolgarije, z magjarsko nesramnostjo: „Kdor v Avstro-Ogerskej nij razburjen in razjezen s temi ruskimi terjatvami, ta naj ima tudi pogum in naj reče, da mu nij na razpadu monarhije nič ležeče.“ Postoj malo Azijate! Nam Slovanom in zlasti nam Slovencem je na obstanku države več ležeče nego marsikomu, ki se dela kakor da bi bil avstrijsk patrijotizem v štant vzal, pa smo vendar s celo dušo za Ruse, slovanske brate, ki so nam brate Jugoslovane osvobodili.

Oficijozna „Bohemia“ prinaša dopis iz Dunaja, ki dokazuje potrebo mobilizacije. A uredništvo pristavlja, da ono sodi, ka bi vojska z Rusijo bila nesreča za našo monarhijo, in naj naši državniki konsekvence premislijo, predno se odločijo. „N. Fr. Pr.“ to ponatiskuje a pristavlja, da „v vladnih krogih vedno bolj vojsko-rado mišljenje“ prodira. Dal Bog, da se to ne bi obistinilo.

Glede uvetov miru pravi peterburgski telegram, da Reuterjevo agentstvo nij bilo dobro

podučeno. Tudi dunajskej oficijoznej „Pol. Corr.“ se iz Carigrada piše: „Odstop nekega dela turškega brodovja Rusiji in eventualnost vmarširanja nekaterih oddelkov ruske vojske v Carigrad napravljata še vedno nekoliko težav za podpisanje mirovne pogodbe. Ako Rusija tudi pravi, da je pripravljena zahtevane vojne ladije še le pozneje enkrat prevzeti ter da bode ruska vojska prav malo časa v Carigradu ostala, vendar se sultan in turški ministri upirajo, te uvete sprejeti.“

Turki so Vidin naravnost Rumunom izročili. Vidinsko mesto je od bombardiranja veliko trpelo. Prebivalstvo mesta je Rumune prijazno sprejelo. Rumuni ne bodo dolgo v Vidinu ostali temuč bodo baje trdnjavo Rusom izročili.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 26. febr. [Izv. dop.]

Debata o colu na petrolej je denes našla le malo poslušalcev mej poslanci, kajti dva druga predmeta sta bila, o katerih se je sukalo govorjenje v poslanskih krogih. „Volitve za deželne zборе so ustavljene“, ta glas se je uže pred sejo raznesel, in slišalo se je na vseh straneh vprašanje: ali je res? in zakaj se je to zgodilo? Da je res, potrdili so tukaj bivajoči deželni predsedniki; a na vprašanje: zakaj? nij bilo slišati pravega odgovora. Finančni minister Depretis je trdil, da zarad tega, ker državni zbor bode najbrže svoje delo do binkostij, ali še delj nadaljeval, tedaj deželni zbori ne morejo pred septembrom se sklicati. A zavolj tega bi se vendar lahko dalo voliti. Drugi so trdili, da so zdaj „slabi poti“ in bi volilci se ne udeleževali v obilnem številu. Kakor da bi jim res tako ležeče bilo na tem, da prav mnogo volilcev pride k volitvam. Drugi so rekli, da je

Listek.

Prvi ruski pohodi v Carigrad.

(Prosto po M. Pogodinu.)

(Dalje.)

III.

Tako nečastno pobitemu Igorju nij dala mirovati sramota. Maščevati se nad Grki bilo je edino njegovo hrepenenje. V to svrhu nabiral je cela tri leta svojih družnikov, najel zaveznike Pečenege in zopet odpravil se na pot. Carigradski imperator, zvedši po Kerzoncih in Bolgarih, da pride silna ruska vojna v brezštevilnih ladijah, pokrivajočih Črno morje, nij se upal vkljub prejšnji zmagi vnovič bojevati se z ljutimi Rusi. Da bi se z njimi pomiril, odposlal je prve bojarje k Igorju, povedat mu: „ne hodi nad nas, vzemi danj, kakor ga je pobiral Oleg; mi še tudi kaj do-

damo.“ Igor je sklical družino na posvetovanje. Ta mu svetuje: vzemimo ponujano nam zlato in srebro; mi ne vemo, bomo zmagali li mi ali oni; mi ne hodimo po suhej zemlji, ampak po morskej globini. Igor se je udal prigovoru, ukazal Pečenegom iti v Bolgarsko plena iskat si, a on se je vrnil v Kijev.

Po njegovej smrti knežila je Olga. Maščevavši se nad Drevljani, ki so usmrtili soproga Igorja, vladala je ves čas mirao; tudi ona je šla v Carigrad, pa ne kakor sovražnica, temveč prejet krščenje. Tedanji imperator, Konstantin bagrenorodni, skazal je kneginji veliko čast ter obdaril njo in njeno družino z bogatimi darovi. Ko se je vrnila v Kijev, trudila se je in prigovarjala ljubljenega sina naslednika Svetoslava, da bi se dal tudi on krstiti. A njegovemu značaju nij ugajal krščanski zakon miru in potrpljenja. Veselilo ga je le vojevanje in pirovanje. Kadar je odrasel,

zbirati je začel hrabrih vojakov in krotiti sosedne rodove.

Pri njegovej vojni nij bilo šatorov, on sam je spal na golej zemlji, položivši pod sebe vojni lok in sedlo pod glavo. Obleka njegova je bila prosta; meso se nij kuhalo, ampak ocvrlo nad žrjavico. Tako je živel on, tako so živeli njegovi vojniki.

Nabravši večjo vojno, krenil je na iztok, kamor so ga klicale na maščevanje tlevše kosti poleg Volge poginilih vojakov — Igorjevih polkov. Prišedši k Oki, obložil je z danjo surovo pleme Vetičev, pošel dalje po Oki in Volgi, vzel bogato mesto Bulgrad (za denašnjim Kazanom), pokoril Burtase, razbil Kozarje, vzel Itilo, bogastolico kozarskih kanov, ter po kaspiškem morji dospel do dagestanskih bregov.

Ti-le vspehi oslavili so ga po daljnem svetu. Ko se je vrnil v Kijev, prišli so k

mного državnih poslancev za kandidate v deželne zборе postavljenih, ti pa sedaj še ne morejo iti odtod v svoje volilne okraje. Pa saj so poprej vedeli, da državni zbor pred veliko nočjo svojih opravkov ne more končati.

Pravi razlogi se dajo sklepati iz tega, kar se tu pa tam čuje iz ust ustavovernih poslancev. Kandidatje vladne stranke bi imeli silno težko stališče, ko bi zdaj morali stopiti pred svoje volilce, kateri bi vsi jednoglasno zahtevali, da glasujejo proti vsacemu povekšanju davka. Ako so ta glasovanja pri kraji, računa se na znano pozabljivost ljudstva, da v nekajih mesecih se na ta glasovanja nikdo več ne bode spominjal. Dalje se je vlada zlasti na Štajerskem pri dozdanjih volitvah volilnih mož prepričala, da je nemško-liberalna, oziroma nemškutarska stranka brez vse organizacije, tako da so skoraj povsod ali konservativni ali narodni volilni možje izvoljeni bili. Tedaj bi na kmetih menda povsod bili ali konservativni ali narodni kandidatje zmagovali. Ako se pa volitve do jeseni preložé, upa vlada bolj vpljivati na volitve. (Mi pa upamo, da se do tega časa cela politična situacija izpremeni, in da bode jeseni naš slovenski narod še bolj zaveden in trden nego zdaj. Ur.)

Druga stvar, o kateri se je zelo govorilo mej poslanci, je zahtevanje grofa Andrassyja, da se mu privoli kredit 60 milijonov goldinarjev, ko bi ga potreboval za mobilizovanje naše armade. V avstrijske delegaciji grof Andrassy ne bode našel mnogo poslancev, ki bi mu hteli tako svoto privoliti. Tukaj nikdo ne misli, da bi Avstrija se zdaj vpletla v vojsko, še sam Andrassy ne; ampak sploh se sodi, da bode Avstrija, držeč se Bismarkovega izreka: *beati possidentes*, posedla Bosno. Niti Rusija, niti Nemčija bi se temu koraku ne ustavljali. Naši turkofili in Magjari pa še vedno hudo nasprotujejo, ako se o posedanju Bosne govori, ker bi se potem slavjanski element v Avstriji preveč pomnožil. Naposled pa se bode vendar zgodilo, ker so najvišji krogi že davno odločili se, to storiti.

V tem se je vršila debata v državnem zboru o colu na petrolej, in kakor je bilo pričakovati, bil je sprejet odborov predlog, da se povekša col od 1 gld. 50 kr. na 3 gld. za meterski cent. Vlada je iz početka zahtevala 8 gld., kar pa še do glasovanja nij prišlo.

Iz Nevesinja v Carigrad.

Pod tem naslovom piše „Edinost“:

„Mali stržek skaklja prijazno v zimskih solnčnih dnevih izpod grmovja, njegov glas nij ravno prijeten, tu in tam postrže malo, migne z repkom, pripogne se in zgine. Navadno pravi kmet, to je snežni prorok, še bode padal sneg, nam drevje in ostrešje lomil, drugi pa ga zavračajo, da je to prazno, ker se bojé za svoje poslopje, ki je slabo in vlomljivo. Zopet se oglasi mali ptiček, kmet sliši dobro njegov glas, zavaruje se pred plazovi, ki bodo, ko pade sneg, v dolino tik njegovega poslopja navzdol grmeli, da mu ne ugonobijo hiše in družine.

„Mala Hercegovina, tužna, polna jada, polna srag, kakor naš pesnik, gosp. Cagnar, poje, podobna je mej velikimi državami stržku, oznanovala je, da se bliža osodopolni čas, da bode grmelo, da bodo Slovanstva plazovi pehali v prepad tiranstvo, uničevali barbarstvo, trli turško divje gospodarstvo. Kolikorkrat je povzdignil ubogi zatirani Slovan na Balkanu svoj glas, je edina Rusija imela posluš, druge vlasti so se posmehovale temu stržku: naj trpi raja, naj jo Turek muči in mori, naj počenja divjo surovost, nam je Turek dober sosed, nam je po vseči.

„Solnce je pripekalo, od pečevja so odmevali žarki, pečevju pod robom je kopala družina raje mirno svoj pridelek krompirja; evo Jovo! vsklikne mlada žena, ugledavši tiranskega bega, ki je prišel sè svojo drhaljo robit ubogej raji revni pridelek. Bog ubil Turčina, reče Jovo, ko so se približali, da bi odnesli krompir. Ko se zbesedijo, zaukaže beg udariti po gjavrih (psih), kakor Turki navadno imenujejo nemohamedance. Pokne puška nad robom, beg se zvali v prah; Jovo pomeri, in uže je druga žrtva tiranstva v krvi. Srditi Nevesinjci planejo v hipu na polje, tu se vname boj, sovražniki se množe, raja se drži, Turki se umikajo s polja. Smrt sovražniku, doni, udri zaori, da odmeva od pečevja; v tem hipu se zavali črni dim iz poslopja raje, zapalili so kočé umikajoči se Turki, to podvoji jezo, vsak se bori junaško; naprej, v turško gnezdo! bil je klic, zapali, vpije Jovo, svojim sosedom; v gore, Mara z družino, beži, reši se! reče ženi junak, kateri je uže več glav posekal in osvetil divji sovražnikov čin.

„Prvo stopinjo v Carigrad so storili nevesinjski junaki, stržek je zletel izpod grmovja,

z malim krempljem brsnil kepico snega, katera je začela navzdol se valiti, večja in večja prihajati, mirni opazovalec je spoznal, da nastane iz te male kepice plaz, ki ugonobi turško tiranstvo za vselej. Dolga pot je v Carigrad, uže stoletja se je pripravljaj junak tja, ali ostal je vselej na polu pota. Kolikorkrat so puške pokale v jadnej Hercegovini, oznanovale so nastop dolzega pota, duhovi so vstali iz grobov, postajali meso in kri, ostrili potomcem skrhane handžarje, čistili rujave puške, dvigali razjedeni in razstreljeni prapor, rekoč: Ustani, raja, zgrabi za orožje, zdaj je doba, sada ili nikada, osvetiti moraš svoje pradede, osvoboditi rajo; huje in huje odmeva jek, gorski sokoli tanjkim uhom začujejo vriš v nižavi, gost dim se vali dan za dnevom čez gore, vse je navdušeno, krik junakov se širi dalje, vstaja raste, glave v rudečih kapicah padajo pod ostrim handžarjem, potoki ob gorskih robovih se mešajo z dragoceno krvjo, razkosana trupla okrog leže, umirajoči Hercegovinec davi z zadujo močjo ranjenega Turčina; le dalje, dalje iz Nevesinja v Carigrad.

„To je kaplja v morje, vpijejo židovski časnikarji, kaj storé ti surovi, divji ljudje, ki nijso za drugo, nego za ropanje. Ustaja je zadržana, vse občine so se podvrgle turškim gospodskam. Muktar paša nij 12 dnij nobenega ustaša videl, tako je poročil v Carigrad iz Trebinja, vse je pomiril.

„Plaz nastaje večji in silnejši, ruje stoletna drevesa; zletel je stržek, ki je prouzročil zlo sovražnikovemu posestvu, navzdol grmi plaz, večja in grozovitnejša moč se razprostira, prodira dalje in dalje, pri robatem skalovji se zemlja trese, stoletne pečine ustavljajo plaz, poturice se uže veselé, da je konec nevarnosti, židovski časniki zasmehujejo moč Slovanstva, rogajo se pred svetom zatiranemu narodu in njegovej kreposti. Pa glej, zopet se strese zemlja, nakopičen sneg je zlomil večstoletno moč, vse ovire v sramoto pogazil, skalovje poka in se drobi. Črez Dunav stopa slovanska vojna, v urnem teku se vali valovom enako črez ledeni Balkan. Magjar vpije močnemu narodu: Stoj! Kozak ne sluša niti se ne ustavi in naj še tako izraelsko ljudstvo vpije, tu nij več Jozuva, ki je solnce ustavil nad ajalonsko dolino. Hlastač Anglež, nič manj barbarsk od Turčina v indiških pokrajinah, kriči na vsa usta: Stoj!

„Vse nič ne ponnaga. Grmovje, skalovje, stoletni hrast, vse se vrtil v vrtincu, plaz pred

njemu poslanci grškega imperatorja Nikefor-Fokija, klicat ga na pomoč proti Bolgarom.

On nij dolgo odlagal, sklical je mnogoštevilno vojno do 60 tisoč vojniov, s katerimi se je kmalu javil na lehkih ladijah v Črnem morji in v ustji Dunava. Bolgari so sklenili ustaviti se izsadbku; a Rusi bistro skočijo na breg, vspnejo ščite pred soboj, snamejo meče ter razpodé Bolgare na vse strani. Bolgari so morali bežati in zapreti se v Doristolu (zdaj Silistrija). Svetoslav jih je prognal od tod, vzal 70 gradov ter še le obstal v Prejaslavcu.

Mej družabniki kneza Svetoslava bil je tudi Kalokir, sin kerzonskega načelnika. Ta Kalokir ukral se je popolnem v dušo Svetoslava, ki mu nij mogel kaj odreči. Hote zavladati na bizantskem prestolu, prehodivšem iz rok v roke, nagovarjal je Svetoslava, da mu pomaga, obljubovaje mu vso Bolgarijo in veliko večji davek, kakoršnega je doslej prejema. Tudi Svetoslava je mikalo, spuščati se

v nove nevarnosti, pomeriti se z drugim, še silnejšim protivnikom in dobiti v svoje roke razdajo bizantskega prestola; zatorej ga je Kalokir tem lažje pregovoril. Prepozno je sprevidel imperator, da nij poklical pravega pomočnika, žal mu je bilo, da je klical veliko nevarnejšega sovražnika, nego so bili Bolgari. Pričakovaje vsak čas častiljubna družnika, začel je sestavljati pehotno vojno in konjico, prigraviteljati metalno orožje ter je razstavljati po mestnih stenah. Napravljale so se ladije in sploh vse, kar je v vojski treba. Skusil je tudi pomiriti se z Bolgari, ki so bili precej pripravi, nadejaje se, da jim bo odvrnil sekuro, visečo nad njihovimi glavami. Sekira je bila odvrnena, a le za nekaj časa in samo vsled tomačih obstojateljstev, ki so silile Svetoslava vrniti se v Kijev, kamor ga je klicala domača družina, stiskana po Pečenegih.

Odgnavši Pečenege spomnil se je zopet zaželene Bolgarije. Meni nij več ljubo živeti

v Kijevu — tako je govoril k materi in bojarjem; jaz hočem živeti v Prejaslavcu na Dunavu, tam je sredina moje zemlje, tam se najde vse, kar je dobrega.

Po smrti matere Olge postavil je staršega sina Jaropolka v Kijevu, družega sina Olega v drevljanskej zemlji za namestnika, in Novgorodcem, prosečim ga za kneza, dal je Vladimirja, ter se odpravil na Dunav osnovat novo gospodarstvo v Bulgariji; a osoda tega nij še hotela. Bolgari, obodreni z zvezo z Grki, so se mu ustavili, vnela se je grozna bitva; uže so premagavali Bolgari; a Svetoslav vsklikne „za menoj“ in z novim navdušenjem vprè se njegova družina, ter končno zmaga in zapodi sovražnika, vzame zopet Prejaslavcu, zapleni dva sina pokojnega carja Petra. Po tej zmagi prešel je Svetoslav po vsej Bulgariji z ognjem in mečem, maščevaje se za nepričakovani upor. Povsod se je raznesel strah in trepet.

Mej tem časom zasel je carigradski pre-

sabo žene vse, bliža se svojemu cilju, vse ovire podira. V lepo rajsko pokrajino priskaklja brhki Kozak, da otme turške grozovitosti brata Bulgara, čez silne reke, čez ledene gore, nič ga ne ustavlja, od daleč se blišče visoki minareti: „Onamo, onamo, za brda ona,“ zapoje krepka vojska, v Carigradu! tam se ustavimo ter odpočijemo od truda in rešimo čast ogromnemu narodu. Z veliko silo je prihrul plaz do dna, stresla se je vsa dolina, pokončal in pokril je vso pokrajino, razprostrl se mej palačami in bornimi kočami, obsul jih sè snegom, ki opere nesnago, ko zasijó solnčni žarki. Iz malega raste veliko, pravi Koseski, in zakon naravi je tak, da je od male borne Nevesinjske vasi hrabri Hercegovec odprl z obilo žrtvami cesto, po kateri je korakalo Slovanstvo in nosilo svobodo podjarmljenim bratom po vseh pokrajinah, do starega Bizanca.“

Grško oboroževanje.

Dasi so vojne operacije proti Turčiji ustavljene, se Grki ipak vedno pripravljajo za vojsko, ker je v zadnji seji vlada izpoznala in dobila zagotovilo, da je kamora z vsem tem zadovoljna. Sklicali so zatorej redno občno narodno gardo iz vse dežele. Zapovedali so potem, da se imajo osnovati novi lovski bataljoni ter da se ima regularna armada povzdigniti na 50.000 mož, kar bi se moglo v štirinajstih dneh zgoditi. Da vlada misli sè svojimi pripravami ozbiljno, jasno je odtod, da vedno še kupuje orožje. Okolo 17. t. m. je poslala na Angleško 85.000 funt. šterlingov, za katere je kupila tvrdjavolom (blokadebrecher) za 26 000 f. št., 25 armstrongkanonov za 36 000 f. št., štiri torpedne ladije in druge pomorske priprave za 23 000 f. št. Nadalje so poslali v Francijo 800 000 frankov, za katere dobi Grška 30.000 pušek. Tudi na Avstrijsko je bilo v isti namen poslanih 800.000 frankov.

Iz Algira je prispelo 212 kavalerijskih konj v Grecijo, Krup pošlje tija devet baterij, obleke za vojake pak tudi še pričakujejo. V slučaji, da bi se konferenčne velevlasti razprle zaradi orientalnega vprašanja, potegnila bode Grška z ono državo, katera bode podpirala nje interese, t. j. pridruženje vseh grških provincij, ki so še zdaj turške, h kraljestvu grškemu. Grecija more svojemu zavezniku dati 100.000 mož na suhem, a 10.000

stol znameniti grški polkovodec Ivan Cimski, usmrtivši nesrečnega Nikeforja. Ko se je znebil domačih protivnikov, bila mu je prva skrb, kako bi odpravil Svetoslava iz nevarne sosesčine. Za vojsko nij bil pripravljen in tudi domače razmere nijso bile ugodne početi vojsko. Zato je skušil doseči svoj cilj z mirnim dogovorom in odposlal je k Svetoslavu poslanstvo, vročit mu bogate darove, ter prosit ga, da zapusti Bolgarijo, ki prinadleža k imperiji. Odkupite po meni vzeta mesta in vaše plenjenike zlatom, — odgovori Svetoslav poslancem — a če tega nečete, vam miru ne bode. Poslanci ga opomnijo na osodo Igorjevo, grozó mu z grško vojsko, a on jim zopet odgovori: „mi sami pridemo k vam, razpnemo svoje šatore pred vratmi vaše stolice, obnesemo vaš grad krepkim valom, in tedaj pridite na bitvo. Pokazali vam bomo, da nijsmo mala deca, katero je mogoče plašiti z grožnjami, videli bomo, komu pristojta zmaga.“

(Konec prihodnjé.)

na morji. V obče, ako pregledamo vso grško moč, zdé se nam opravičene besede, katere je prezident kabinetu izrekel pred nedavnim: „Sovražnico Grecijo dandenes prezirajo, a zaveznico jo bodo iskali.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. februaria.

O **državnem zboru** in njega sklepanji glede finančnih colov govori naš članek-dopis spredaj. Naj tu dostavimo le še najnovije poročilo, da je zbornica sprejela tudi tarifo o colu na volno po nasvetu odborovom.

Iz **Prage** se poroča, da bode na spomlad cesarjevič Rudolf tja prišel na daljnje prebivanje.

Hrvatski „Obzor“ govori o tem, kako se bodo hrvatski udje delegacije držali nasproti Andrassyjevemu zahtevanju 60 milijonov vojnega kredita in pravi: „U ugarski delegaciji sjedi pet hrvatskih delegata. Oni niso nikada stajali pred krupnijom zadačom in večom odgovornosti. O njihovu votumu visi izjava hrvatskoga naroda glede osbiljne situacije sadanje in buduće slavenskoga svieta. Članovi hrvatske delegacije jesu ovi: za gornju kuću barun Smajić, za dolnju Mrzović, grof Pejačević, Ivan Kukuljević i Ivan Voničina. Svi su oni poznati i odlični ljudi našega naroda. Što se imamo od njih nadati? Znači li mobilizacija grofa Andrassyja ulazak vojske u Bosnu i Hercegovinu, hrvatski delegati mogu dati svoj glas kreditu, koji ište grof Andrassy. Znači li mobilizacija grofa Andrassyja, da se veliki dio Bugarske ostavi i na dalje turskomu jarmu, naši delegati za rat u to ime nemogu dati svoga glasa. Sve tobožnje opasnosti, koje monarkiji od iztoka priete, jesu u istinu opasnosti onoj težnji i želji, da se slavenski narodi uzdrže u tutorstvu, kako se i pristoji nižoj nerazvijenoj rasi. Hrvatski delegati nemajo se bojati tih opasnosti.“

Vnanje države.

O **Gorčakovem** ima „Presse“ iz Peterburga telegram, da je navarno zbolel. Morda se ta vest ne obistini. Vsakako bi bila škoda vélicege moža, da ne bi doživel sadú tega, kar je sejal 20 let, da ne bi starec doživel triumfa svojega truda.

Ali se **konferenca** ali kongres snide ali se ne snide, nij vendar še gotovo. Rusija je termin, da bi uže početkom marca diplomati sešli se, kot prezgodaj odbila. „Daily Telegraph“ pravi, da je 1. april odločen.

Rusko „Novoje Vremja“ pravi o Bismarkovem govoru: Bismark kot Nemeec je govoril po nemški, ali tudi nam nij naše dolžnosti vzal, da od svoje strani — po ruski govorimo, svojo lastno rusko politiko vodimo in z ruskimi silami delamo po njej. Nobena moč nas od tega ne bode odvrniti mogla. O Bismarku smo zadovoljni, če je Rusiji nasproti nepristranski.

Rumunski minister Bratiano je v senatu 25. t. m. rekel, da Besarabija ne bode izgubljena, da se bode rumunska vojska kmalu vrnila čez Dunav in se bode mir naravnost s Turčijo delal. Potem se je vladi zaupanje votiralo.

Iz **Belgradu** se piše, da se v srbskih arzenalih urno orožujejo in delajo, kakor bi se imela vojska še le začeti. Misli se, da se kongres niti ne bode sešel.

V **Italiji** se zopet bolj giblje ona stranka, ki je za to, da bi naj Italija priliko porabila in od Avstrije anektirala italijanske zemlje in naše primorje.

Iz **Rima** poročajo, da bodo do nedelje, ko bode papež kronan, uže vsi vatikanski višji uradniki imenovani, ker hoče papež pri tej priliki uže svoje dostojenstvenike okolo sebe imeti. Isto se poroča, da so vse ženske, ki so v vaticanu stanovale, zapustile vatican in bodo v njih dozdanjih stanovanjih kancelije.

Domače stvari.

— (Za vojsko zoper Rusijo) piše in pičlira poleg Magjarov tudi naš ljubljanski

ski butelj „Tagblatt“. On daje Andrassyju pogum in srčnost, češ, naj „geschützt auf die einmütige öffentliche meinung und das volksheer Oesterreich-Ungarns“ ruske pretenzije zavrne, t. j. Rusiji vojno napove. Le „moške odločnosti“ je treba. pravi ljubljanski škarjar. — Ko je žaba videla, da so konja kovali, pa je še ona nogo vzdignila...

— (Slovensko gledališče.) Pustno nedeljo 3. marca se bode predstavljala Nestroyeva burka s petjem v 4. dejanih „Pavliha“ ali „burka čez burko“. Izvolilo je dramatično društvo navlašč to burko za pustno nedeljo, ker je veselemu času popolnem primerna in zato, da bodo tudi deca iz narodnih rodbin dan imela razveseliti se. V ta namen bode tudi začetek ob 6. uri zvečer.

— (Prestavljen) je iz Ljubljane v Kašovo vojaški štabni nadzdravnik dr. Bock in avanzira za sanitetnega načelnika pri kašovske vojaške komandi. V ljubljansko vojaško bolnico pride za vodio namesto Bocka štabni nadzdravnik dr. Haueisen iz Petrovardina.

— (Štipendije za ranjene bivše vojake) ali invalide na Kranjskem so razpisane 18. avgusta l. l. in sicer 18 jih je po 39 gld. V prvi vrsti so poklicani oni bivši vojaki, ki so bili l. 1866 ranjeni, če jih pa nij, pa njih vdove in sirote. Prošnje se imajo na okrajna glavarstva vlagati do 20. marca.

— (Konfisciran) je bil zopet predzadni „Slovenec“ zaradi dopisa iz Ljubljane, v katerem se pritožuje zaradi magistratne gospóde in blata po mestu.

— (Meso v Ljubljani.) Tarifa mesa v Ljubljani je za mesec marc: Najboljše meso od pitanege vola velja kilogram 52 kr., srednje 44 kr., slabeje 36 kr.; meso kravje in od vpreženih volov stane 46, 38 in 30 kr.

— (Na Grintovci) bode po nasvetu prof. Frischaufa iz Gradca avstrijsko planinsko društvo naredilo posebno stalno kolibo za hribolazce.

— (Samomor.) Iz Sevnice se nam piše: Denes 26. febr. se je tukajšnji poštni ekspeditor, ki je doma iz Celovca, usmrtil; prerental si je z britvijo levo roko, ravno v komolci. Nesrečni moral je to ob 6. uri zjutraj storiti, kajti, ko so ga ob 7. uri klicali, bil je še pri življenji, a nij mogel več govoriti, ter tudi ne sobe odpreti, v kateri je spal; ko so potem vrata ulomili, našli so reveža v krvi na tleh zraven postelje. Gospod Medic, tukajšnji zdravnik, mu je hitro roko zavezal, ali bilo je uže prepozno, živel je le še kake pol ure. — Govoril je samo nekaj besedij, iz kojih je bilo razvidno, da je bila — nesrečna ljubezen uzrok samomora. Razen tega bil je uže prej vedno zamišljen in vsak se mu je zdel sovražnik. — Pošta, kojoj je upravljal, bila je v lepem redu.

— (Celjska narodna čitalnica) napravi letos zadnjo pustno veselico pustni ponedeljek 4. marca s plesnim venčkom in maškerado, h kateri uljudno vabi vse ude in narodnjake. Začetek ob 8. uri zvečer. Da se pa k čitalnični maškeradi nepovabljen, in za čitalnico nesposobne osebe ne pridružijo, sprejemal bode zaupen mož, in sicer čitalnični tajnik, vso maškerado pred vstopom v čitalnične dvorane, v sobah, kjer se obleka odaja, dame in gospode, vsake posebej. K obilnej udeležbi se usoja najuljudneje vabiti

odbor.

— (Vabilo k besedi), kojoj napravijo koperski učit. pripravniki sè svojim orhestrom

▼ rojanski čitalnici v nedeljo 3. marca t. l. Spored je: 1. Marsch „Haute volée“, J. Čzastka. 2. „Govor“. 3. „Na boj!“ V. Kosovelj. 4. „Iride simfonica“, P. Parovel. 5. „Deklamacija“, J. Stritar. 6. „Slovo“, (Četverospjev) M. Zega. 7. Aria e duetto „Fuggi da morte orribil cotanto“ nell'opera Poliuto, Donizetti. 8. „Nekatere narodne pesni“, Kocjančič. 9. „Reminiscenze“, Poutpourri-Valze, P. Parovel. 10. Igra: „Novci za diplomu“, v enem danju. 11. „Jadransko morje“ z orhestrom, Hajdrih i Parovel. Vstopnina za neude 1 for., za ude 50 kr., gospe i gospodičine proste. Začetek ob 6. uri zvečer. Po besedi ples. K obilnej udeležitbi uljudno vabijo

koperski pripravniki.

— (Ukradeni pavji.) Iz Koritnic pri Ilirskej Bistrici domača Mica Knaflič, dekla v Trstu, je 10. januarja t. l. ukradla iz vrta Angela Luzzata pri Trstu sedem pavov, ki so bili 35 gld. vredni in jih potem na trgu neznancu prodala za 4 gld. Pretečeni teden je bila v Trstu zarad te tatvine na 4 mesece zapora obsojena.

— (Družba sv. Mohora.) „Bes.“ piše: Meseca decembra smo našeli rokopise, s katerimi so pisatelji tekmečevali za razpisana družbina darila. Denes poročamo o njih razsodbi, ki se je dne 1. februarja v odborovi seji vršila. Presojevalci so le trem rokopisom prisodili darilo in sicer: „Zbirki povest“, ki jih je zapisal gosp. Franjo Hubad, profesor v Ptuj; životo pisu; „Princ Evgen Savojski“, poslal g. Iv. Steklasa, prof. v Karlovcu, in podučnemu spisu: „Kratek obris Štajerske zgodovine“ s posebnim ozirom na Slovenski Štajer, spisal g. Iv. Lapanje, nadučitelj v Ljutomeru. Rokopise: „Spomini na Poljsko in Rusijo“, spisal g. M. L. v Celovcu: Pogovor pod lipo“, zapisal g. J. Kr. v Trstu in, „Vremenski prikazi“, poslovenil Ch. M. v Ljubljani, so pregledovalci pohvalili in nasvetovali, da se porabijo za „Večernice“ ali pa „Koledar“. Odbor je predlogu pritrtil in spise sprejel. Nagrada se bode pisateljem izplačala po natisu. Tudi boljši spevi in pesni Miljka Kmetiča bodo priložno porabili se v „Večernicah“. Izmej ostalih spisov so nekateri po osnovi in po besedi prav dobri; ker pa večjidel le ponavljajo, kar je po prejšnjih družbinih knjigah uže natisneno, nij bilo odboru mogoče pri razdelitvi daril na nje se ozirati. V to vrsto spadajo: „Nauk o gospodinjstvu“, „Bolezni v glavi“, „Kosovo polje“, „Kdo dela točo?“ — Životopis: „Valentin Vodnik“ in „France Prešeren“ le slabo in pristransko posnema mnogo, mnogo je boljših životopisov teh pesnikov, zato za družbo nij prikladen. Družbina pravila ne pripuščajo političnih razprav, to je glavni in jedini pomislek, kateri brani, da izvrstni, dramatično osnovani in času primerni spis: „Razpor in sprava“ ne najde prostora v kakej družbenej knjigi. Škoda tudi, da je sicer prav praktični sestavek: „Hrošči rilčkarji — kmetu škodljive živalice“ zelo površen in toliko pomanjkljiv. Razgovor o tem spisu pa je odbornikom dal povod, da so sklenili, naj se naprosi strokovnjak, ki bi v posebnej knjigi temeljito in popularno opisal vse škodljive živali in rastline. Tajniku je bilo naročeno, naj stopi o tej zadevi z gosp. profesorjem Fr. Erjavcem v dogovor. — Drugi, do sedaj ne imenovani rokopisi nemale dostojne tehtnosti, nekateri so slabe dijaške poskušnje, ki razodevajo hvalevredno dobro voljo, katerej pa še primanjkuje zrele duševne moči. Spisi, katerih

odbor nij sprejel v porabo, so bili pisateljem poslani nazaj, da ž njimi razpolagajo.

Razne vesti.

* (Sami so si pravico naredili) hrvatski kmetje 18. t. m. — kakor poročajo osješke novine — v vasi Novi Perkovac na Slavonskem. Usmrtjen je bil najden glasovit požigalec Stanko Šarčević. Ubiti je bil 28 let star, oženjen in oče jednemu otroku. Ljudje one vasi nehté nič vedeti o uboju in nobeden ne izdá morilca, kateri je na željo vaščanov zločinca spravil na oni svet. Ni lastni brat ubitega nij voljan izreči sumnje o tem ali onem, da mu je brata usmrtil. Tako bodo vsa sodniška poizvedovanja najbrž ostala brezvspešna, kakor so bila v tem kraji uže dvakrat prej ob jednacihi prilikah, kjer je bil narod sam obsodil hudobca na smrt.

* (Sredi vasi) se je v Aussee posul dne 22. febr. sneg raz streh, ko so otroci baš iz šole domov šli in jih je nekoliko pokopal plaz. Skrbne matere so takoj šle prosit pomoči in kmalu so iz snežnega groba izgrebili vse šolarčke še žive.

* (Frančiškan ubegnili.) „P. L.“ se piše iz Baje, da je iz ondotnega kloštra ubegnili frančiškan Kepes, kateri je okolo 3. mesecev opravljaj službo računovodje, a z njim je izginilo tudi 1500 gl. Kepesa, — ki je rojen žid, a se je dal prekrstiti ter je potem stopil v red — so uže v Zomboru prijeli in izročili kloštru nazaj, da duhovenska oblast sama sklene, kaj z njim početi, ter kako se ima kaznovati.

* (Turki pred ruskim sodiščem.) V Rybinsku je nekov Rus Dimitrijev ukradel ujetemu turškemu oficirju osem zlatih denarjev in ta ga je tožil pri sodnji. Določene dne so prišli okradeni turški oficir ter dva njegova tovariša, katerih je jeden znal ruski, a drugi francoski, pred sodnika. Turki so, vstopivši v sodniško dvorano, vprašali, da-li jim je poklekniti ter tako udeležiti se obravnave. Ko so jim to zanimali, pričelo se je obravnavanje, mej katerim so se turški oficirji vsi tresli, kakor da so mrzlični. Naposled je sodnik obsodil tatu v uječo in turškemu oficirju dal zlatnike zopet nazaj. A temu se je čudno zdelo in dolg se je branil sprejeti jih, kajti, rekli so Turki, pri nas nikdar okradenik ne dobode izmaknenih stvari povrnjenih, nego morata temveč plačati vse troške tožitelj in obtoženec ter poleg tega še darov za sodnika pripraviti. „Dobra ruska sodba“ je Turkom vrlo dobro déla in ne mogo je prehvaliti.

* (Perzijski šah) pride zopet v Evropo in bode prve dni maja meseca nekoliko časa bival na Dunaji.

* (Angleška vojna) je bila v zadnjem času prav izdatno pomnožena. Konjica je do bila jednega celega konjika za prirastek, pešcev bode odslej 1203 mož več, inženerski kor je za 23 vojakov povišan, artilerijo pak so zmanjšali za 46 mož. List, iz katerega smo to vest vzeli, pristavlja prav primeruo opomnjo ter pravi: „To se zares ne glasi kakor kakov vojni budget, in ako novi konjik nij posebno vzgleden junak, bode na prihodnej konferenci težko odločilno vplival.“

* (Dober jezdec.) Dne 23. februarja je umrl na Dunaji grof Mavricij Sandor v 73. letu. Umrl je bil dobro znan in priljubljen mož na Dunaji in se je odlikoval kot posebno izvrsten jezdec. Dostikrat je s konjem skočil čez visoko naložen kmetisk voz. Pred letom 1848 je navadno, kadar se je vračal iz Pratra domov, poskočil s konjem preko prodajalnice neke branjevke ob Ferdinandovem mostu. Nekega dne je htel obiskati svojega sodrodника v gospodskej ulici ter je prijahal s konjem po vseh stopnicah v drugo nadstropje prav pred sobna vrata. Sreča mu nij bila vselej mila in marsikatero je skupil v svojih podjetjih, roko ali nogo si je pohabil ali zlomil Bog si ga vedi kolikokrat. Zadnjih 18 let je mož mirneje živel. Bogato dedščino je ostavil svojej jedinej hčeri kneginji Metternihovej.

* (Beračico oropal) je nekov uže mnogokrat kaznovani potepuh Josip Varhan iz Božiča ter se je zaradi tega dejanja imel 15. febr. zagovarjati pred kutnogorskim sodiščem Dne 30. dec. jo je namreč srečal na cesti in morala mu je dati hleb kruha, osem kosov krubovih in jedini krajcar, ki ga je imela. Obsojen je J. Varhan na 7 let uječe.

* (Goreče tele.) V nekej vasi na Nemškem se je minolo soboto godila žalostno-smešna prigodbica, katero tu svojim čitateljem podajemo. Ne baš velik posestnik je imel enoletnega teleta, katero so mučile razne sitne živalice. Mož je vprašal sosedo, s čim bi se dala nesnaga, odpraviti in jeden mu je nasvetoval, da teleta namaže s petrolejem. Vzame zatorej žival v izbo in jo polije s petrolejem — naposled pak se še domisli, kaj ko bi rep zažgal, da-li bi ne imelo to še večjega vspeha. Kmetič zapali res teliču rep in kmalu je uboga žival bila vsa v ognji. Pričela je divjati in skakati po izbi in uže je htela skočiti skozi okno, da bi se skrila v skedenj, kjer je bilo mnogo slame, a domači so telča zadržavali v izbi ter ga za rep pulili, pri čemer so se seveda opekli v roke. Naposled so prihiteli sosedje, ki so slišali krik, in so ubogo žival z vodo polili ter na pol opečeno v hlev odvedli. — Tako so še nemški kmetje kljubu „fortschritt“ in „bildung“ zabiti in neumni!

Tujci.

27. februarja:

Evropa: Tausg iz Trebiža. — Jauschke iz Rovigna. — Deutsch iz Siska.

Pri Slonu: baron Taurer iz Dolenskega. — Raskosch iz Dunaja. — Lindo iz Gorice. — Rigutti iz Trsta. — Frankenberger iz Dunaja. — Pristor iz Zagreba. — Abeles iz Dunaja.

Pri Matiči: Neuman iz Dunaja. — Fink iz Gradca. — Schuster iz Gorice. — Bosov iz Dunaja. — Eisl iz Gradca. — Kren iz Kočevja.

Dunajska borza 28 februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	61 gld.	95 kr.
Enotni drž. dolg v bankovcih	61	95
Enotni drž. dolg v srebru	66	10
Zlata renta	73	40
1860 drž. posojilo	110	—
Akcije narodne banke	785	—
Kreditne akcije	227	25
London	119	60
Napol.	9	55 1/2
C. kr. cekini	5	63
Srebro	107	10
Državne marke	58	90

Štev. 18342.

(57—3)

Razglas.

Mestni magistrat je v zabranenje mogočih nesreč po naglej in nepazljivej vožnji potrebno izpoznal določiti, da se mora v špitalske in črevljarske ulice le počasi zavijati in po teh ulicah po dnevi in po noči le korakoma voziti.

To se s pristavkom v splošno izpolnjevanje razglasuje, in se bode proti prestopnikom te zapovedi po obstoječih postavah kazensko postopalo.

Mestni magistrat v Ljubljani,

14. februarja 1878.

Štev. 532.

(58—3)

Razglas.

Mestni magistrat vse taiste, ki so po členu XII. postave od 23. julja 1871 dolžni svoje sode cementirati dati, a tega še do sedaj nijso storili, še enkrat opominja, da tej dolžnosti zadostijo in vse sode, zatorej tudi one, ki jih v kleti imajo, takoj po novej meri cementirati dadé, sicer bi magistrat, ker je uže za cementiranje sodov odločeni čas itak pretek, prisiljen bil proti takovim zamudam s postavno kaznijo postopati.

Mestni magistrat v Ljubljani,

14. februarja 1878.